Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улица Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівской".

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостьвах на провінциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Вісти політичні.

(З ради державної. — Цїсар і квотові депутациї. — Анґлїйско-трансвальска війна.)

На вчерашнім засїданю палати послів велася знов дискусия над подіями в Мораві. При спростованях прийшло до суперечки між пос. Дашиньским а членами польского Кола, особливо пп. Козловским і ґр. Дідушицким. Справа знесеня дневникарского стемпля не могла ще війти на дневний порядок палати. Стане ся то імовірно нинї, коли скінчать ся наради над моравскими розрухами, а не прийде до яких несподіванок. З причини, що вчерашне засїдане протягнуло ся майже до години 8-ої вечером, комісия для зміни §. 14 відложила засїдане до нинї. — Головним бесїдником в дискусиї над подіями на Мораві був социяліст Ріґер. Бесїдник виступав дуже остро против становиска, яке займала в часї забурень жандармерия і поліция. Відтак ударив на Молодочехів за бучу, яку они виправили підчас промови міністра внутрішних справ. По промові Ріґера забирало голос дуже богато послів, аби простувати ріжні гадки висказані в цїлій дискусиї. Бесїдники антисемітскі говорили головно о ритуальних убийствах, а ліберали і жиди поборювали їх. Вкінци приступлено до голосованя і ухвалено наглість внесеня Бернера, аби вибрати комісию для переведеня слїдства що-до подій на Мораві. Відтак о год. 8-ій вечером перервано паради і назначено слїдуюче засїдане на нинї рано.

З поля полудневo-африканьской війни доносять: Анґлїйцї з великим тріюмфом голосили, що до Ледісмес привезено 4 тяжкі корабельні армати, з котрими артилерия Бурів в ніякий спосіб не буде могла мірити ся. Тимчасом показало ся, що для тих армат привезено так мало амунїциї, що коли би кожда з них дала на день 30 стрілів, то они за три дни будуть мусїли цїлком замовкнути. Хто знає, чи они давно вже не мовчать. Не лїпше має ся річ з амунїцию стрільного оружия. Під тим взглядом цїла африканьска армія Анґлїйцїв вже з самого початку була дуже зле заосмотрена. Склади патронів в Анґлїї були пусті, тож віддїли вислані до Африки одержали амунїцию призначену для охотників. Ще й в додатку в анґлїйскій фабрицї патронів попсували ся машини, так що на кілька днїв здержано їх фабрикацию. Але хоть би амунїция прийшла до Африки, Уайт не буде мати з сего великої користи, бо довіз до Ледісмес відтятий. Віддїл війска, що впав в руки Бурів в першій більшій битві під Ледісмес, зложив оружиє з тої причини, що воякам вийшла вся амунїция. Можлива річ, що з тої самої причини буде мусів капітулювати цїлий корпус ґенерала Уайта. — Анґлїйскі дневники доносять, що в Дурбанї і в инших місцевостях крутить ся тьма трансвальских шпигунів. Оногди зловлено одного шпигуна в Ледісмесї. Коли о тім довідав ся президент Крюґер, мав заявити що коли би его розстріляно, він каже розстріляти шість полонених анґлїйских офіцирів. В анґлїйскім парляментї міністер війни заявив, що то абсурд і що Бури того не зроблять. Судьба кампанїї зависить від того, чи Ледісмес видержить так довго, доки не прийде поміч. Всї анґлїйскі війска, що висїдають в Дурбанї, відходять до Есткурт, положеного на полудне від Ледісмес. Звідтам мають ударити на армію Жубера. Концентрация анґлїйских війск під Есткурт скінчить ся коло 25-го с. м., отже конець справи залежить від того, чи до сего часу Жубер потрафить справити ся з Уайтом. Коли до того дня Ледісмес видержить, Анґлїйцї взяли би Бурів в два огнї. Анґлїйцї надіють ся, що сама концентрация нової анґлїйскої армії під боком Бурів, присилує їх залишити облогу і цофнути ся за границю Трансвалю. Вже нинї обчисляють, куди Жубер буде утїкати, і якою дорогою Анґлїйцям буде найлїпше зайти до Трансвалю. Можлива однак річ, що Жубер не схоче поступати після плянів Анґлїйцїв, але скріпить Колензо, поставить там часть своєї армії, аби здержала похід нової анґлїйскої колюмни, а сам буде дальше провадити облогу Ледісмеса. З малої битви під Бельмонтом па полудневій граници Оранії і Каплянду, де упав один анґлїйский полковник, заключають, що в тих сторонах прийде до кампанїї много поважнїйшої, як цїла натальска кампанія з своїм Ґленку і Ледісмесом. Фактом є, що над рікою Оранїєю Бури концентрують більші маси, котрі заняли кілька дуже важних стратеґічних місцевостий. Анґлїйскі власти висказують переконане, що так Ледісмес, як Кімберлї і Мафекінґ видержать облогу, аж доки не надійде поміч. Після анґлїйских телеґрам Бури безнастанно бомбардують Макекінґ і Кімберлї, але не роблять ніякої шкоди. Оногди відперли Анґлїйцї загальний атак Бурів на Мафекінґ, з великими стратами ворога. Дня 31 жовтня ораньский ґенерал Кроне мав звернути ся до команданта Мафекінґа з зажаленем, що хоругви червоного хреста, які вивішують ся на те, аби неприятель не стріляв на дотичний будинок, вивішені аж на кількох будинках міста, і то на та-

ПАТРИКОВЕ ЖЕНИХАНЄ.

(З ірляндского — Павла Шан-Ріґота.)

Патрик О'Меа вдарив з цїлої сили кулаком по столї, що аж склянки і фляшки підскочили та забренїли.

— Сто дідьків з'їсте! кажу вам, хлопцї, — відозвав ся він, — коли котрий з вас велить другому шукати для себе жінки! Хоч би-сте і як того не вміли, то таки лїпше самому взяти ся до дїла.

Всї присунули ся до него, бо вже догадували ся, що він стане їм розказувати якусь історию, а коли бувало Ірляндець стане що розказувати, то всї слухають его з як найбільшою увагою.

Та дивний то був собі чоловічок, той рижий велит, предобра душа, хоч не конче мудрий а рубашний та забобонний, як рідко хто, от як правдивий потомок давних Ірляндцїв. Коли побачив, що всї его слухають, отворив свій рот, такий, кажу вам, рот, що Господь Бог, видко, на обох его кінцях аж уха поставив, як би хотів сказати: Тут вже ему конець!

Патрик налив собі спору чарку горівки, котра від разу щезла десь в его бездонним горлї. Відтак пригладив собі вус рукою і став говорити:

— Ви знаєте, — каже — хлопцї, що я бувало нїколи не бігаю за якою там спідничкою та що волїв взяти фляшину за шийку, як обняти яку дївчину. А все-ж таки і я, як то кажуть, добре пошив ся....

То було в Донеґаль. Я і кількох добрих товаришів припізнили ся одного разу, та вертали вже над самим ранком домів. Там, де скручуєсь дорога, що іде до млина старого О'Бріена, споглянув я на млин, на то мале зовсїм кругле віконце, на котре я до сеї пори нїколи й не поглянув. Ну, та вгадайте, що я побачив того дня в тім віконци?

Красненький вишиваний чипчик, а під чипчиком повно чорненьких кучериків, що так лиш розскакували ся від вітру, та оченята. Ох ті оченята! Задертий носик і губоньки, але бо то й губоньки! Кажу вам, я лиш витріщив очи і став як остовпілий.

А то у вікнї стояла Касуня Бріенівна, мельникова донька, що саме день перед тим прийшла була з Бельфасту, де два роки служила за покоївку.

Коли ще була малою, замащеною дївчинкою, то ми обоє нераз вибирали гнїзда в лїсї, а тепер я би єї був і не спізнав.

Каська вже давно відступилась була від вікна, а я все ще стою як закаменїлий, аж тут мене хтось рукою по плечи. Я оглянув ся та побачив Михася Фляньеґена, парубіку, що то бувало кого лиш уздрить, то зараз каже собі платити горівки, або зичить у него хоч пів сороківця.

— А се що, старий Петре — каже він — чи не рахуєш ти може вікна в старім млинї?

Я щось сказав, вже сам не знаю, що, а Михась, хитра голова, сьміє ся менї в очи.

— Я би — каже — заложив ся, що ти Касю побачив. Гарна дївчина, що, може не правда? Таж і ти собі не аби який. Коли тобі дївчина голову завернула, то най тобі єї назад відверне.

Сватай! лиш не надумуй ся довго. Каська лише що від вчера дома а вже крутять ся коло неї і Федь і Давид, і Тимко....

Добре то кажуть: „Що на серци, то й ви язици". Не було що діяти, і я тому поганцена Михасеви зі всїм звірив ся.

— Та коли бо, видиш, — сказав я зітхнувши, — не здобуду ся мабуть на стілько відваги сказати Каси, що у мене в серци.

— Ну, то здай ся на мене.

— На тебе?

— Таж кажу, на мене! Я то знаю, як собі з дївчатами заходити. Не жури ся, я так поведу дїло, що аж подивуєш ся; хиба би сам чорт вмішав ся, щоби я дївчини не підмовив. Але ти мусиш менї помагати.

— Ну, та то вже знаки!

— Отже добре. Але насамперед — ти чей знаєш ту пословицю, що маленькими дарунками піддержуєсь дружбу — они викликують та й, розумієсь, піддержують любов. Дай же менї, кілько треба, аби я купив тогу червону

ких, в котрих нема ні ранених, ні недужих. Окрім того ораньский ґенерал жалує ся на динамітові міни і на те, що мешканців міста уживають до борби. Комендант Мафекінґа дав на те відповідь, що Мафекінґ має три становиска червоного хреста. Динамітові міни оправдує подібними случаями зі сторони Бурів. Мешканці міста боронять лиш свою власність а не беруть участи в війні. Бури рішили бомбардувати місто з подвоєною силою.

Дещо про виховане сільских дітий.

В господарскій ґазеті: „Der praktische Landwirt“ подає Ал. Фіц ось які гадки про виховане дітий:

„Щоби хтось не гадав, що я ставлю ся односторонно, еґоїстично на становищо учителя, бо я сам учитель, мушу сказати, що я не учитель, але простий собі хлібороб-селянин.

Після катехізму, як звістно, єсть множество гріхів, легких і смертельних. До сих послідних належить безперечно той, коли хтось через злий примір виховує власні діти на лютих, безсовістних людий. Зробити діло штуки може лиш рука артиста, але щоби его знищити, досить лиш, щоби его замастила чиясь злобна рука. Один великий педаґоґ порівнав раз душу дитини з чистою, гладонькою плитою восковою. Впливи зверха лишають щораз більше слідів на ній, аж плита вкриє ся самими знаками. Певна річ, що до якоїсь міри можна присвоїти дитині благородні прикмети характеру. Але як можемо від дитини сподівати ся чувства чести і моральности, коли они що дня в домі своїх родителів слухають найпростакуватійших, найбезвстиднійших слів і бесід, коли родителі не мають сорому в очах дітий робити то, чого діти не повинні знати? Виходить майже на таке, як колиб судиї в краю допускали ся білого дня в очах всіх найбільших злочинів, а на другий день хотіли судити людий за маленькі провини. Хтож має пошанувати закон, коли судия краде?.... Тож той проклятє злого діла, що з него лиш щораз більше злого виходить. А то проклятє засівають родителі в чисту душу своїх дітий. Оно розрастає ся відтак в сотеро, росте буйно і переходить з поколїня на поколїнє, але спадає в двоє тяжко на голову виновника. Який-же красний образ представляють деякі родини! Комуж не знана тота готова до пожертвованя любов родителів, де дідо і бабуня, родителі і діти сидять мирно при однім столї? Де так діє ся, там аж любо побути. Старі помагають молодим радою, а ті знов відплачують ся привязаним повним любови. Але як часто сей маленький образ зміняє ся на поганий?... Коли уважний чоловік іде через село і дивить ся на громадку дітий, що грають ся на улици, то зараз на перший погляд пізнасть, яке виховане они мають, та зможе виробити собі понятє о тім, як виглядає в неоднїй сільскій хатї, та й буде міг здогадати ся, які суть відносини межи школою а домом. От ми й дійшли до важної точки: Школа! Школа а дім. Щож відповіднійшого, як щоби они в згоді працювали над вихованем дітий. Але яка то згода, коли учитель вганить щось дітем, а родителі за то похвалять? Де тогди повага учителя, коли дома відзивають ся о учителю з погордою і старають ся понизити его в очах дітий? Хиба-ж дитина, що наслухала ся всего злого про учителя, буде мати довіре до него. Сумні суть відносини, де діти позваляють собі робити уваги о своїх учителях. А дитина, що не з любовю віддана свому учителеви, що ставить ся против него, буде опісля ставити ся і против родителів, против майстрів, против права і порядку, против суспільности і держави.... Горе, коли діти знають, що учитель в сей або той спосіб не сьміє карати! Я припускаю, що учителя перенесуть нераз на посаду, де богато розпустних, простакуватих учеників, дітий без чувства. Із злої кляси з обичаїв они не роблять собі нічого; писати за кару не хотять, сидіти за кару по школї — тому знов родителї противні, та біжать зараз на скаргу до місцевої ради шкільної, або таки ганьблять учителя публично, ба ще й грозять побитем. Правда знов, що бувають і учителї, з котрих в 17-ім столїтю були би були ліпші панщинні атамани, як учителї. Та й учитель повинен сповняти обовязок супротив дому дитини. Учитель повинен всюди і завсїгди старати ся впливати ублагородняючо, но повинен згорда ставати на боці від людий в селї, але іти помежи них і учити та ублагородняти, іти разом з народом. В малих громадах повинен учитель бути майже духовною головою громади.

Новинки.

Львів дня 17 го падолиста 1899.

— На будову церкви в Рикові (пов. золочівского) дасть кружок драматичний селян два представленя в сали театральній міста Золочева; іменно: дня 23 падолиста с. р. буде відограна мельодрама „Тимко Капраль“ Іс. Мидловского, а дня 30 падолиста „Бідна на сьвітї пощена дитина“ Ф. Я. Луцика.

— Дирекция „Краєвого Союза кредитового“ стоваришеня зареєстрованого з обмеженою порукою у Львові, запрошує отсим до приступленя в члени стоваришеня. Членами „Краєвого Союза кредитового можуть бути особи фізичні, як також товариства, громади і братства церковні. *Один удїл членьский 25 зр.* Кождий член може мати більше удїлів. При складаню першого удїлу належить зложити *вписове на резервовий фонд в квотї 1 зр.* — „Краєвий Союз кредитовий“ *приймає вкладки ощадности* в довільній висотї і опроцентовує їх $4^{1}/_{2}\%$ та удїляє кредиту руским товариствам кредитовим на $5^{1}/_{2}\%$. Инші особи можуть користати з кредиту в „Краєвім Союзї кредитовім“ на 7%. Льокаль „Краєвого Союза кредитового“ у Львові: Ринок ч. 10 І. поверх (дім „Просьвіти“). Години урядові: від 11 перед полуднем до 1 по полудни кождого дня окрім недїль і руских сьвят. *Дирекция.*

— З Городка пишуть: Дня 13 падолиста с. р. (в недїлю) вечером відбуло ся в Городку аматорске представлене, на котрім відограно комедию Григ. Григориєвича „Тато на заручинах“ і комедию „Так думаю я“. Виконане тих штук виконала міщаньска молодїж з найбільшим артизмом під режисериєю п. І. Танавского. Не жалував він труду і працї, щоби молоді сили освоїти зі сценою і вивчити їх належито ролї, і сам своєю.

хустку, що висить у вікні в крамі Сури Бобталихи. Дам єї Каси і скажу, що то від тебе.

Ще того самого вечера прикривала червона хустка кучерики Касї. Михась Фляnaґан наказав менї строго, щоби я сам, борони Боже, не показував ся, але відтак прийшов сам до мене дуже урадований і все менї розповів.

— Ми виграли! — сказав він. — То була знаменита гадка купити хустку. До трох недїль поставиш на своїм. Але слухай мене, я тобі добре раджу, сиди тихо дома та кури люльку. Коли я Касї вже все розкажу і она пристане на то, аби сватів слати, то я прийду до тебе і тобі скажу.

— Дякую тобі, мій добрий Михасю!

Так минуло кілька днів зовсїм в спокою. Аж одного дня рано приходить Михась з похатником, що носив в коробцї на плечах всїлякий бариш та ходив від села до села. Ми вибрали у него пару ковтків, красну срібну пряжку до пояса та спинку до волося з великою кораллевою головкою. Все то заніс він Касї ще того самого вечера і сказав, що то від мене, а она — так бодай Михась говорив — була дуже рада з мого дарунку.

Я був так рад з тої прислуги мого товариша, що таки силоміць упхав ему люльку, котру купив у похатника за сороківця і сїм дутків — він, той похатник, таки присягав ся, що купив єї за ті самі гроші.

Більше як місяць посилав я так через того дурисьвіта Михася, лихо би его взяло, моїй Касуни один дарунок за другим. То чипчик з довгими синими стрічками, то знов хорошi черевички, то відтак рукавички нашивані перлами та всїлякої всячини, що аж годі би наслухатись, колиб я вам став все то вичисляти.

А Фляnaґан каже менї за кождий раз, що она мене чим раз дужче любить, і користає з тої нагоди, щоби залити собі горло та набити люльку.

Я слухав его та не виходив й кроком з хати; сиджу та курю люльку та лиш думаю собі, який то я буду колись щасливий. Аж раз вечером около 7 години влїтає до мене до хати Михась.

— Чуєш — каже — Патрику, коли ти дійстно любиш Касю, то прийшла пора дати на то доказ.

— Який доказ? — спитав я та аж стряс ся, бо она таки дійстно щось менї вдїяла.

— Слухай: Каська готова вийти за тебе, але єї старий, мельник, має бачу, щось иншого на думцї. Але єсть і на то спосіб.

— Який спосіб, кажи скорше, Миханю! Коби ти знав, як ти мене тим мучиш.

— Та бо зажди, послухай... Але принеси, насамперед горівки... при флящинї якось лїпше балакає ся.

За кілька хвиль сидїли ми вже за столом і Михась розповідав менї, що маю робити: нї більше, нї менше лиш викрасти дївчину.

Я то зараз зміркував, що то не така легка річ, бо я, бачите, й з роду вже не конче був сьміливий і не знав, як то заходити собі з дївчатами. Але горівка, котрої Михась не жалував, додала менї поволи відваги.

— А колиж Кася буде готова зі мною втїкати? — спитав я.

— Завтра вечером о одинайцятій годинї.

— Добре, згода! — відповів я рішучим голосом. — З тебе добрий товариш, Михасю, я тобі того не забуду.

— Флящина вже порожна, — відозвав ся Михась — іди, принеси ще горівки, старий Петре.

І ми стали знов пити, бодай я пив, як я собі відтак нагадав, то він лиш менї заєдно наливав.

— Але то ще за мало — казав Михась, говорити: згода! Треба ще й придумати спосіб, як би то зробити.

— Я бодай не виджу нїякої трудности. Втечу з Касею, а за два, три дни вернемо назад, кинемось старому до ніг, а він нас посварить а відтак і простить нам.

— А що буде коли мельник оглянесь, що его донечка втекла, та сяде на коня? Здогонить вас а тогди все пропало, сказав Михась призадумавшись.

Мельник мав, бачите, в цїлім Донеґалю найлїпшого коня. От і настав немалий клопіт, що робити.

— Маю вже спосіб, як тобі порадити — сказав Михась, наливаючи менї знов горівки, — питане лиш, чи буде у тебе на стілько відваги аби так зробити.

— Хоч би прийшлось боротись і з цїлим сьвітом за Касю, то буду, сказав я, та аж тріснув чаркою об стіл, а Фляnaґан чим скорше знов єї налив. А відтак нахилив ся до мене та став шептати до уха:

— Тобі треба лиш добути Біль-О'Доноґового коника!

Аж мороз пішов по менї, коли він менї то сказав і я мусїв знов аж дві чарки горівки випити, аби набрати відваги. А треба вам знати, що той Біль-О'Доноґ за королевої Єлисавети торгував кіньми і его кинули разом з двайцять кіньми з самого вершка скали в озеро. З тої пори проживає Біль з своїми кониками на самім днї озера і они годують ся самим очеретом та суть найлїпші коники на цїлім сьвітї. Маєте знати, що тоті конї зовсїм не такі, як звичайні, та й нїхто з людий не міг доси підійти до них, коли они бувало вийдуть в місячну ніч з озера пасти ся на березї. Нїхто їх навіть не видїв, але видко сліди по них на сусїдних полях, бо геть поспасають збіже. Нїхто не любить о них навіть говорити, але я того вечера, як сказано, набрав такої відваги, що раз!

— Михасю, — питаю, — а знаєш же ти спосіб, як би того коника зловити?

— А вже-ж, що знаю, — каже, — та чей

грою поривав до загального сьміху. Молоді аматори вповні вивязали ся з своеї задачі і вдоволили публику, переважно місцеву руску інтелїґенцию. Дохід на цїли читальнї міщаньскої був не злий.

— **Виставу хризантемів** вже замкнено оногди вечером (в сали „Народного Дому“) при звуках войскової орхестри, при чім роздано нагороди: золоті, срібні і бронзові медалї та похвальні листи. Виставу звиділо звиж 3000 осіб. За найкрасшу хризантему признано відміну „Mme Egmont Roget“ о зеленій красцї, годівлї п. М. Волиньского.

— **Цікавий процес.** Перед судом в Мільвокі, в північній Америцї, веде ся процес панни Кляри Ґребнер, дочки тамошного горожанина против міста Мільвокі. Панна Ґребнер жадае відшкодованя за то, що упала на зле уложенім хіднику.

— **Циклїсти-убийники.** Часопись Tagespost в Градци доносить: Дня 12-го с. м. в ночи недалеко місцевости Ґесґінґ здибали ся на дорозї случайно циклїсти з їдучим фіякром. Між ними прийшло до суперечки, підчас котрої циклїсти добули револьвери і стріляли в напрямі повоза. Від стрілів одна особа в повозї погибла на місци, а дві е тяжко ранених; фіякер також покалїчений. Циклїсти відтак від'їхали, а вислїдити їх доси ще не удало ся.

— **Дїти на війнї.** Так у войску Бурів, як і Англичан можна подибати доволї часто малих хлопців, що е трубачами, або розносять ладунки. Трансвальскі школи пусті, бо хлопцї з висших кляс в віцї 12—14 років пішли в поле враз із батьками, воювати „mit ferdamende engelsche Kerls“, як они привикли від давна вже називати „чемно“ Англичан. Дїти з міст ідуть з аванґардою, селяньскі дїти на конях в серединї войска. Такий хлопець не двигае вправдї карабіну, але е обсилений від голови до ніг набоями і в часї битви доставляе амінуциї. І Англичанам не бракуе на таких героях. Не маемо тут на думцї тих темних, мрачних людий з льондоньских закутків, що за марний шилїнґ рекрутують ся під войсковий прапор, але справжних, молодих героїв. Одним з найцікавійших епізодів із справоздань про боротьбу під Еляндсляґтен був напад трех Бурів на малого трубача з 5-го ірляндского полку піхоти. Гожий сей хлопець положив трупом всїх трех напастників одного по другім. За сей геройский вчинок обносили его товариші по цїлім таборі. Називае ся він Джон Шурльок. Вступив до полку трубачом в 14-ім роцї житя 24 серпня 1897 р., а в лютім 1898 р. відкомендеровано его до полудневої Африки. Его батько служив давнїйше в тім самім полку. По смерти батька віддано его до королївскої войскової школи в Дублинї, де, як сам каже, пережив богато щасливих хвиль і навчив ся вірно служити королевій. Найбільшою его амбіциею було вступити до 5-го полку лянсиерів. Рвав ся все до заморскої школи, хоч жалко ему було розлучити ся із коником „жаком“, що вибігав все на его голос із стайнї по бішкопти. Нарештї таки виїхав. Е се справжний тип британьского жовнїра, гордого, що служить королевій. Его мати, загоріла англїйска патриотка, пережила вже неодну щасливу хвилину в житю.

— **Найстаршим чоловіком в Европї** був померший в Вацові, на Угорщинї в 141-ім роцї житя якийсь Дефбордь, що служив у войску до 90-го року житя. До послїдних днів був цїлком притомний і працював вже як столїтний старець при будові бульвару над берегом Дунаю. Дефбордь уродив ся в днп сімнайцятих роковин уродин цїсаря Йосифа II., Моцарт мав тодї два роки, а Шіллер прийшов на сьвіт о рік пізнїйше. Коли уродив ся Наполеон I. мав Дефбордь 11 лїт. Столїтний цїсар Вільгельм I. застав Дефбордя вже зрілим чоловіком.

— **Ґеоґрафічний конґрес в Берлинї.** На останнїм, шестім з ряду міжнароднім ґеоґрафічнім конґресї в Льондонї з 1895 р., назначено місцем слїдуючого конґресу Берлин. Берлиньске ґеоґрафічне товариство заняло ся щиро сею справою. Учасників конґресу поділено на дві части: членів (Mitglied) і учасників (Theilnehmer). Члени складають по 20 марок і можуть бути ними так мущини як і жінки, учасники платять по 10 марок і можуть бути ними лише жінки в товаристві мущин. Теперішнїй конґрес числить після виданої недавно лїсти коло 1500 учасників. Помимо такого численного збору, пануе взірцевий лад та порядок. На засїданю конґресу відступлено ґеоґрафічному Товариству будинок пруского сойму. Протекторат над конґресом обняв князь Альбрехт пруский. До комітету належить кільканайцятьох предсїдателїв, між иньшими бельґійский король, князь Валїї, німецкий канцлер Гогенльоге і т. Дійсним предсїдателем конґресу е цеперішнїй предсїдатель берлиньского ґеоґрафічного Товариства ґр. Ф. Ріхгофен, професор ґеоґрафії в університетї. Предсїдателї ґеоґрафічних товариств ріжних держав, з почетними заступниками предсїдателїв конґресу. — Проґраму конґресу становлять засїданя членів з відчитами і наукові прогульки. Засїданя відбувати муть ся день-у-день рано і пополуднї, а в неділю, що випаде на час конґресу, відбудеть ся кілька прогульок. Перед полуднем відбувати муть ся загальні засїданя, а пополуднї лише поодиноких ґруп. Відчити можуть бути оголошені в німецкій, французскій, англїйскій або італїйскій мові. Відчит не повинен тревати довше над 20 хвилин, а в дискусиї над відчитом кождий бесїдник мае право говорити лише 5 хвилин. Богато відчитів ріжних прелеґентів буде посьвячених виключно справі управильненя мірівас. Перше засїдане було посьвячене виключно познакомленю членів, що прибули до соймового будинку, в середу 27 вересня. Всюда пануе сьвяточний настрій. Члени дістали конґресовий знак, артистично оброблений в металю, зі слїдуючою латиньскою написю: „Geographorum conventus VII. Barolini 1899. Terra marigne“. Крім сего вручено членам конґресу дарунки, як книжки, альбоми, мапи, у більшій части великої артистичної і наукової вартости. Місто Берлин жертвувало науково оброблений провідник по Берлинї з ілюстрациями, фірма Ґреве альбом Берлина; Ґустав Міллер, картоґраф пруского топоґрафічного бюра, прислав точний плян Берлина, виданий берлиньскою фірмою Беткого і Райса. Ґеоґрафічне товариство дало від себе справоздане з наукової виправи: „Die deutsche Tiefsee Expedition auf dem Schiff „Valdivia“ 1898—1899“.

— **Помер** о. Йосиф Онпшкевич, сьвященик ювілат, парох в Сернках, дек. рогатиньского, в 79-ім роцї житя а 53 ім сьвященьства.

Господарство, промисл і торговля.

— **Ц. к. Диренция зелїзниць державних** оповіщуе: Отворене зелїзницї льокальної Делятин—Коломия—Стефанівка. Зелїзниця льокальна Делятин—Коломия—Стефанівка зі стациями згл. перестанками: Делятин місто, Ланчин, Саджівка, Товмачик, Раківчик, Підгайчики, Гвоздець, Вікно, Городенка двір, Городенка місто, Ясенів польний і Бабин-Серафинцї буде передана до прилюдного ужитку дня 18 падолиста 1899. Стациї Ланчин, Товмачик, Підгайчики, Гвоздець, Вікно, Городенка двір, Городенка місто і Ясенів польний уряджено для загального руху з виімкою материялів вибухових, перестанок і ладівню Бабин-Серафинцї для руху особового і обмеженого пакункового, як також для товарів в наборах цїлововозових. — Перестанки Делятин місто, Саджівку і Раківчик отворено для руху особового за оплатою належитости в поїздї і для обмеженого руху пакункового.

Галицко-угорский рух вспільний. З днем 1 сїчня 1900 увійде в житє нова тарифа часть II. зшитка 4 на місце тепер обовязуючої 4 зшитки тарифової для повисшого руху.

Телеґрами.

Берлин 17 падолиста. Цїсар Вільгельм виїздить нинї до Анґлії, де перебуде 7 днів.

Льондон 17 падолиста. В Д'Урбанї розійшла ся поголоска, що дня 9 с. м. погиб в битві під Ледісмес ґен. Жубер. Міністерство війни не одержало доси потвердженя тої вісти. — Бури бомбардують Ледісмес дальше.

Відень 17 падолиста. Вчера відбуло ся засїдане буджетової комісиї. Розділено на нім реферати, але лиш між членів правицї.

здобудеш ся на стілько відваги?

— Чому би нї? Побачиш!

— Ну, колиж так, то послухай, що тобі скажу. Ти чей знаеш, що Більові коники виходять на пашу, аж воли на дворі стане зовсїм темно. Нинї як раз найлїпша пора до того. Сховай ся за верби над берегом та пильнуй. Скоро побачиш коня, так зараз скачи на него, заложи ему уздечку і держи аж до рана; кінь в переляку анї не рушить ся. Коли сонце зійде, то кінь аж ослїпне від его сьвітла, а тогди вже будеш міг спокійно завести его до дому і вчером втечете на нім обое з Касею.

— Добре, Михасю, ходім! Ще по чарцї за здоровле Касї.

* * *

В кілька хвиль опісля були ми вже над озером. На дворі було так темно, що ми аж мусїли за руки держати ся, щоби один від другого не загубив ся.

— Маеш щасте, Петре, — шепнув менї Михась до уха, — я присяг би, що Більові конї вийдуть нинї пасти ся. Сховай же ся тут і не руш ся, доки їх не побачиш.

Михась попращав ся зі мною і пішов але за хвилю завернув ся.

— Петре, — каже, — я забув найважнїйшу річ. Маеш гроші при собі?

— Маю, — кажу. — Я все ношу гроші при собі, бо бою ся лишати їх в скрини.

— От нещасте! — каже на то Михась. Хибаж ти не знаеш, що при такім дїлї не можна мати гроший при собі. Більові конї мають, кажу тобі, такий нюх, що зараз занюхають биті гроші.

— Щож тут дїяти?

— Проста річ. Дай сюди мошонку з грішми, я тобі сховаю. Я би все зробив для тебе, мій Петрусю!

Призпаю ся, що менї зробило ся на хвильку якось маркотно, бо у мене в мошонцї було девять талярів, вісім сороківцїв і сім дукатів, але я таки не надумував ся довго і дав їх Михасеви, а той зараз щез з грішми, що могли менї лиш пошкодити.

Сам вже не знаю, як довго я там сидїв, але вже так довго, що менї аж остогидло, бо я нїчого не видїв, а студено було так, що аж трохи душу не витрясло з мене; але я сидїв і надслухував, скоро лиш що трошки в очеретї зашелестїло. Аж нараз... вже не богато було потреба, аби я був замерз, чую, щось плеснуло по водї. То певно Більові конї! Вилажу з поза верб і менї здае ся, що ось виджу нїби якогось коня перед собою. Раз, два! і я вже сидїв на нім і закинув на него уздечку; лиш міркую, що менї якось твердо на нім. Так сидїв я на нїм кілька годин і не рушив ся.

Наконець стало свитати. Чим яснїйше ставало на дворі, тим дивнїйший здавав ся менї той кінь підомною. Не знаю, чи то від горівки, чи від чого, стало менї дуже шуміти в голові і я примкнув очи. Коли їх відтак отворив, то був вже білий день і я сидїв як пан, — не на зачарованім кони, а на пни з верби, що виставав з води.

З соромом і майже закляклий від студени вернув я домів, дістав горячки і так перележав цїлий тиждень без памяти. Коли я відтак подужав, перше, що я довідав ся, було, що Михась з Касею втекли до Америки. Моїми дарунками, бачите, приеднав собі дївчину, підмовив еї і того вечера, котрого я засїв був на Більового коня, они обое пустились на мельниковім кони в широкий сьвіт. Моїми грішми заплатили собі ще й дорогу до Америки....

Тож то кажу вам, хлопцї, що коли хто з вас побачить мене, щоби я бігав за якою дївчиною, то най менї сьміло скаже в очи, що я дурак.

Сердега Патрик потягнув ще тричи із склянки а відтак виляв і решту в горло. Так то потїшав ся він в своїй нещаснїй любови....

За редакцию відповідае: Адам Креховецкий

ІНСЕРАТИ.

В друкарні В. Лозинського під зарядом В. І. Вебера. — (Телефона число 569).